

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1939

ΑΡΙΘ. 10

† ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΜΥΡΩΝ

Δὲν εἶχεν ἀκόμη παρέλθῃ πενθήμερον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ προκαθημένου τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας καὶ ἰδοὺ ὁ Κύριος ἐκάλεσεν καὶ ἕτερον ἐκ τῶν Προέδρων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς παρελθούσης Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην ὁ Πατριάρχης τῆς Ρουμανίας Μύρων, διατρίβων ἐπ' ἀδείᾳ ἐν Κάνναις τῆς Γαλλίας, ἔνθα εἶχε μεταβῆ πρὸς ὀλιγόημερον ἀπὸ τῶν ποικίλων καὶ πολλῶν κόπων αὐτοῦ ἀνάπαυσιν, ἀπεδήμησεν εἰς Κύριον.

Τέκνον πτωχῶν χωρικῶν ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης Μύρων Κριστέα ἐγεννήθη τῷ 1868 ἐν Τοπλίτᾳ τῆς Τρανσυλβανίας. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ, καίτοι μὴ ἔχοντες ἄφθονα τὰ οικονομικὰ μέσα, ἀφιέρωσαν ὅλας αὐτῶν τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἀγτίαν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ, ἀποστείλαντες αὐτὸν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βουδαπέστης, ἔνθα ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Σιβίου τῆς Τρανσυλβανίας, ἔνθα κατηρτίσθη περὶ τὴν Θεολογίαν. Ἀπὸ τοῦ 1895-1902 ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Σιβίου, τῷ δὲ 1902 εἰσῆλθεν ὡς μοναχὸς εἰς τὴν ἐν Χοντὸς-Βογρῶδ Ἱ. Μονήν, χειροτονηθεὶς μετὰ ταῦτα πρεσβύτερος, ἀπὸ δὲ τοῦ 1910 ἐπίσκοπος Καρανάβης. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1918 γενομένην ἔνωσιν τῆς Τρανσυλβανίας καὶ τοῦ Βανάτου μετὰ τῆς Ρουμανίας ἐξελέγη Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας καὶ Ἀρχιεπίσκοπος Βουκουρεστίου, ὡς τοιοῦτος δὲ Πρόεδρος τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Τῷ 1925 ἡ ὀλομέλεια τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ρουμανίας ψηφίσασα ὑπὲρ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας εἰς Πατριαρχεῖον, ἐξέλεξε παμψηφεί τὸν Μητροπολίτην καὶ Ἀρχιεπίσκοπον Μύρωνα εἰς

Πατριάρχην, ἐνθρονισθέντα κατ' Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Καίτοι κατ' ἀρχὴν ὁ μεταστάς δὲν ἀνεμύνητο εἰς πολιτικὰ κινήσεις, ἐν τούτοις ἦτο πρόθυμος νὰ παράσχῃ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ ὅπουδήποτε ἐθνικὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος αὐτοῦ τὸ ἐπέβαλον. Οὕτως ἐπροωτοστάτησεν εἰς τὴν κίνησιν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Τρανσυλβανίας καὶ Βανάτου μετὰ τῆς Ρουμανίας, μετασχὼν τῆς πρὸς τὸν ἀείμνηστον βασιλέα Φερδινάνδον ἀντιπροσωπείας τῆς ἐν Ἀλμπα—Γιοῦλα Συνλεύσεως, ἡ ὁποία ἐψήφισε τὴν ἔνωσιν καὶ ὡς Πατριάρχης Ρουμανίας μετέσχεν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1927 μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1930 τῆς Ἀντιβασιλείας τοῦ Ρουμανικοῦ θρόνου, ἀπὸ δὲ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1938, παρέχων εἰς τὸ κράτος τὸ ἀναμφισβήτητον παρὰ τῷ εὐσεβεῖ ρουμανικῷ λαῷ κῦρος αὐτοῦ, ἀνέλαβε τὰ πρωθυπουργικὰ τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως καθήκοντα, ἅτινα καὶ διετήρησε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Τῷ 1927 μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα, τυχὼν θερμοτάτης ὑποδοχῆς, τῷ δὲ 1936 ὡς ξένος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας μετέσχε τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ. Ὡν ἔνθερμος ὁπαδὸς τῆς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν συνεννοήσεως πολλὰς κατέβαλε φροντίδας καὶ πρὸς ἄρσιν τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ἀναμφιβόλως ἀπώλεσεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀείμνηστου Πατριάρχου Μύρωνος σπουδαιότατον ποιμένα, ἡ δὲ κατ' ὄλον Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἓνα τῶν σοφῶν καὶ διαπρεπῶν αὐτῆς ἱεραρχῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συμμετέχουσα εἰς τὸ πένθος τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας εὐχεται, ἵνα ὁ Κύριος τάξῃ τὴν ψυχὴν τοῦ εἰς Αὐτὸν ἐκδημήσαντος προκαθημένου αὐτῆς ὅπου οἱ χοροὶ τῶν ἁγίων, ἀναδείξῃ δὲ ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ρουμανικοῦ Θρό-

νου ἄνδρα ἀντάξιον τοῦ μεγάλου προκατόχου του.

Τὸ τηλεγράφημα, δι' οὗ ἀνηγγέλλετο πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου τῆς Ρουμανίας Κυροῦ Μύρωνος, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Βουκουρέστιον 8 Μαρτίου 1939

Α. Μακαριότητα Μητροπολίτην Χρυσάνθον
Ἀθήνας

Μετὰ βαθείας λύπης ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἀναγγέλλει ὑμῖν, ὅτι ὁ Πατριάρχης Μύρων ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν σκηναῖς δικαίων. Ἡ κηδεῖα γενήσεται τῇ προσεχῇ Κυριακῇ δωδεκάτῃ Μαρτίου.

Ο ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἡ δὲ Ἱ. Σύνοδος συνεληπθή τῇ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρουμανίας διὰ τοῦ ἀκολουθοῦ τηλεγραφήματος:

Ἀθήνησι 8 Μαρτίου 1939

Ἱεράν Σύνοδον

Βουκουρέστιον

Βαθεῖα συνεχόμενοι λύπη θανάτω ἀειμνήστου Πατριάρχου Μύρωνος ἐκφράζομεν θεομὰ συλλυπητήρια ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἑλλάδος ἀπωλείᾳ διαπρεποῦς Πρωθιεράρχου ἀδελφῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐχόμεθα ἀναπαύσαι Κύριος ψυχὴν αὐτοῦ σκηναῖς δικαίων.

† ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΛΕΥΓΙΤΙΚΟΝ

IV.—Τὸ ἔλαιον τῆς ἐπιταφώτου λυχνίας καὶ οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως· τιμωρία τῶν βλασφημῶν καὶ ποινὴ τῆς ταῦτοπαθείας. 24,1-23: α' Τὸ ἔλαιον, στ. 1-4. 1) Ἱστορικὴ Εἰσαγωγή, στ. 1. 2) Ἡ ποιότης τοῦ ἐλαίου τούτου, στ. 2α· 3) Ἡ καθύπευξ αὐτοῦ, στ. 2β-4.—β') Οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, στ. 5-9: 1) Ἡ ἀνανέωσις καὶ ἡ δρώσις αὐτῶν, στ. 8-9.—γ') Ἡ τιμωρία τῶν βλασφημῶν, στ. 10-16: 1) Ἀφορμὴ πρὸς ἐξαγγελίαν τοῦ νόμου περὶ τῶν βλασφημῶν, στ. 10-11. 2) Ἡ θεῖα ἀπόφασις: διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, στ. 14, καὶ γενικῶς ἐπὶ παρομοίων περιπτώσεων «κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ», στ. 15-16.—δ) Ὁ νόμος τῆς ταῦτοπαθείας, στ. 17-22.—ε') Ἐκτέλεσις τῆς θείας ἀποφάσεως κατὰ τοῦ «καταρασαμένου» τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, στ. 23 (Πρβλ. στίχ. 10-16).

V.—Ἁγιασμός τοῦ σαββατιαίου ἔτους καὶ τοῦ ἰωβηλαίου ἔτους, 25,1-55: α') Τὸ σαββατιαῖον ἔτος, στ. 1-7: 1) Εἰσαγωγή, στ. 1-2α· 2) Τὸ περιεχόμενον τοῦ θεσμοῦ τοῦ σαββατιαίου ἔτους, στ. 2β-7.—β') Ὁ ἑορτασμός τοῦ ἰωβηλαίου ἔτους, στ. 8-12: 1) Χρονολογικὸς καθορισμός τοῦ ἰωβηλαίου, στίχ. 8-18α. 2) Τὰ ἐπακολουθήματα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἔτους

τούτου, στ. 10β-12—γ') (Προνομιακαὶ διατάξεις ἐπὶ τῷ ἰωβηλαίῳ ἔτει ὡς πρὸς τὴν ἑγγεῖον ἰδιοκτησίαν, στ. 13-34: 1) Γενικὴ ἀρχή, καθ' ἣν δὲν ἐπετρέπετο διηνεκὴς ἀπαλλοτριώσις τῆς κτηματικῆς περιουσίας παρὰ τοῖς Ἑβραίοις, στίχ. 13-17. 3) Ὁ Θεὸς ὑπόσχεται ὅτι οἱ Ἰσραηλῖται δὲν θὰ ὑποστῶσι στερήσεις περὶ τὴν διατροφήν, ἐὰν φυλάττωσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, στ. 18-22 3) Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς δὲν ἐπέτρεψε παρὰ τοῖς Ἑβραίοις παντελεῖ ἀπαλλοτριώσιν ἐγγείου περιουσίας, στίχ. 23. 4) Τρεῖς προϋποθέσεις δικαιώματος ἐξαγορᾶς «κατασχεθείσης» περιουσίας τινός, στ. 24-28. 5) Εἰδικοὶ νόμοι περὶ τῆς πωλῆσεως τῶν οἰκιῶν, στ. 29-31. 6) Εἰδικὰ περιουσιακὰ προνόμια τῶν Λευϊτῶν, στίχ. 32-34.—δ') Προνομιακαὶ διατάξεις ἐπὶ τῷ ἰωβηλαίῳ ἔτει ὡς πρὸς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, στίχ. 35-55: 1) Ὁ Θεὸς συνιστᾷ εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ προσέρχωνται ἀντιλήπτορες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, στ. 35-38. 2) Δικαιώματα Ἰσραηλίτου καταστάντος «δούλου» ἄλλου Ἰσραηλίτου, στίχ. 39-43. 3) Ὁ Θεὸς συνιστᾷ εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας, προκειμένου νὰ ἀποκτήσωσι δούλους, νὰ λαμβάνωσιν ὡς τοιοῦτους μὴ Ἰσραηλίτας, «ἀπὸ τῶν ἐθνῶν», στίχ. 44-46. 4) Περίπτωσις Ἰσραηλίτου καταστάντος «δούλου» εἰς προσήλυτον ἢ μὴ Ἰσραηλίτην ἐγκατεστημένους ἐν Παλαιστίνῃ, στ. 47-55.

VI.—Ὁ Θεὸς ἐπικυροῖ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σινᾶ δι' ἐπαγγελιῶν καὶ δι' ἀπειλῶν. 26,1—45 α') Προοίμιον στ. 1—2.—β') Ἐπαγγελίαι ἀπευθυνόμεναι πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, στ. 3—13: 1) Πρώτη ἐπαγγελία, στ. 3—5· 2) Δευτέρα, στ. 6—8· 3) Τρίτη, στ. 9—12· 4) Συμπέρασμα, στ. 13.—γ') Ἀπειλαὶ ἀπευθυνόμεναι πρὸς τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, στ. 14—33: 1) Πρώτη ἀπειλή: ἀσθενείας, πείνης, ἡττῶν, στ. 14—17· 2) Δευτέρα ἀπειλή: ἡ πλήρης ἀνυδρία καὶ ἀγονία τοῦ ἐδάφους, στ. 18—20. 3) Τρίτη ἀπειλή: πλήθυνσις τῶν ἀγρίων θηρίων τῆς γῆς, στ. 21—22. 4) Τετάρτη ἀπειλή: αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς θὰ διαδίσῃ κατὰ τοῦ ἀποστάτου λαοῦ, στ. 23—26. 5) Πέμπτη ἀπειλή: ἐπίτασις τῶν προειρημένων δεινῶν, στ. 27—33.—δ') Τὰ ἐπακολουθήματα τῶν ἐπ' ὄψει τιμωριῶν τούτων, στ. 34—45: 1) Μετὰ τὸν διασκορπισμὸν τῶν Ἑβραίων τὸ ἔδαφος τῆς Παλαιστίνης θὰ ἀναπαυθῆ, στ. 34—35. 2) Ἡ ἀναμένουσα τοὺς Ἰσραηλίτας τύχη εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐξορίας, στ. 34—38. 3) Ἐπιστροφή τῶν τελευταίων καταλοίπων τοῦ Ἰσραήλ, στ. 39—41. 4) Ἡ ἀποκατάστασις τῆς «Διαθήκης», στ. 42—45. 5) Συμπέρασμα τῶν κεφαλαίων 25 καὶ 26.

VII.—Περὶ τῶν εὐχῶν, ἡ ἀφιέρωσις τῶν πρωτοτόκων, ἡ δεκάτη, κ. ἄ. 27,1—33: α') Αἱ «εὐχαὶ» καὶ αἱ παραλλαγαὶ αὐτῶν, στ. 1—25: 1) Μετὰ τὴν συνήθη μεταβατικὴν Εἰσαγωγήν, στ. 1—2α, περίπτωσις καθ' ἣν τὸ ἀντικείμενον τῆς «εὐχῆς» εἶναι πρόσωπον, στ. 2β—8. 2) Περίπτωσις καθ' ἣν ἀντικείμενον «εὐχῆς» εἶναι ζῷον, στ. 9—13· 3) Περίπτωσις καθ' ἣν ἀντικείμενον «εὐχῆς» εἶναι αἰκία, στ. 14—15· 4) Περίπτωσις καθ' ἣν ἡ «εὐχὴ» ἀναφέρεται εἰς ἄγρον, στ. 16—25.—β') Ἐξαγορὰ τῶν

πρωτοτόκων τῶν ζώων, στ. 26—27.—γ') Περὶ ἀναθημάτων. στ. 28—29.—δ') Περὶ τῆς δεκάτης. στ. 30—33: 1) Δεκάτης τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ κανονισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγόρας, στ. 30—31. 2) Δεκάτη τῶν «καθαρῶν» ζώων: βοῶν καὶ προβάτων, στ. 32—33. Πρὸς. καὶ στ. 26.—ε') Ἐπίλογος τοῦ βίου βιβλίου τοῦ Λευϊτικοῦ στ. 34.

E. I. K.

Ἡ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΚΑΡΠΟΥ ΣΥΚΗΣ ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ζ'

(Λουκ. ΙΓ' 6—9)

Ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἐπὶ τρία ἔτη ἐπεσκέπτετο αὐτὸν διὰ τὰ εἶδη καὶ λάβη καρπὸν ἐκ τῆς συκῆς. Ἐπὶ τρία ἔτη. Ἡ συκὴ ἔμενε ἀκαρπός. Οὕτω καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ μένουσιν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ καὶ δὲν φέρουσι καρπὸν ἢ ἀναβάλλουσι τὴν μετάνοιαν εἰς τὸ γῆρας. Ἄς ἁμαρτήσωμεν· ἃς παραβῶμεν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, λέγουσιν, ἔχομεν καιρὸν νὰ μετανοήσωμεν καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν Θεόν. Οὕτω παρέρχονται τὰ ἔτη καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος μάλιστα περιμένει τὴν ἐπιστροφὴν καὶ καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι οὕτω πλανῶνται πλάνην φοβερὰν. Ἡ ἁμαρτία, συνεχῶς γινομένη, ἀποσκληρύνει τὴν ψυχὴν καὶ καθιστᾷ αὐτὴν ἀναισθητὸν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον. Ἀποβαίνει δοῦλος τῆς ἁμαρτίας. «Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας» (Ἰωάν. η', 34). Οὕτω δὲ ἡ ἁμαρτία ἀποβαίνει ἕξις καὶ ἀνάγκη δυσσάλλακτος, δευτέρα φύσις καταδυναστεύουσα τυραννικώτατα τὴν ψυχὴν μας. Ἡ ἁμαρτία εἶνε καὶ νόσος τῆς ψυχῆς καὶ ἀσθένεια, ὡς λέγει ὁ Πλάτων (Πολιτ. Δ', 18), ἐνῶ ἡ ἀρετὴ εἶνε ὑγεία τε καὶ κάλλος καὶ εὐεξία. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθένεια προὐχώρησε καὶ συνέτριψε τὰς τε σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, πῶς ποτε εἶνε δυνατόν νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ θέλῃ ἐλευθέρως καὶ εὐληκρινῶς τὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὸν Θεόν; Ναι' καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου οἱ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ζῶντες καὶ τὴν πίστιν ψυχροί, δὲν ζητοῦν τὴν μετάνοιαν, ὡς δύναται νὰ γνωρίζουν οἱ καλοὶ Πνευματικοί. «Παλαιὸν πάθος ψυχῆς καὶ κακοῦ μελέτη, χρόνῳ βεβαιωθείσα δύσλυτός ἐστι ἢ καὶ ἀνίατος παντελῶς, εἰς φύσιν, ὡς τὰ πολλά, τοῦ ἔθνους μεθισταμένου» (Μ. Βασίλ. Ὁμιλ. εἰς Ψαλμ. α'). Βεβαίως ἡ Ἐκκλησία οὐδένα ἀπελπίζει καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν, ἀλλ' ἡ μετάνοια τοῦ συνεχῶς ἁμαρτάνοντος καὶ τοῦ ψυχροῦ θρησκευτικῶς ἢ ἀπίστου ἀνῆκει εἰς τὰ θαύματα. Διὰ τοῦτο οἱ χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ υποχωροῦν εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ Πονηροῦ, οὐδὲ πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι εἶναι μικραὶ αἱ ἁμαρτίαι μας, διότι «πέφυκε τὰ μέγιστα τῶν πλημμελημάτων ἐκ βραχυτέρων τίμπεσθαι» (Ἰσίδ. Πηλοῦς. Ἐπιστ. ιθ' Ἀετίφ). Ἄς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς «ὅταν πέσῃ εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ» (Παροιμ. ιη', 3) καὶ τὸ πάντων χεῖριστον, χαίρει καὶ καυχᾶ-

ται καύχῃσιν μαρὰν διὰ τὰς ἁμαρτίας. «ὦ! οἱ εὐφραϊνόμενοι ἐπὶ κακοῖς καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ» (Αὐτόθ. β', 14).

Ἐπειτα οὐδεὶς γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου ὅστις, ὡς κλέπτης, ἔρχεται αἰφνιδίως. «Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέφαι πρὸς Κύριον καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα ἐξελεύσεται ὄργη Κυρίου» (Σοφ. Σειρ. ε', 7). Στηριζέσαι ἐπὶ τῇ νεότητί σου; ἀλλ' ὁ θάνατος θερίζει γέροντας καὶ νέους. Ὁ θάνατος, ἀπηνῆς εἰς τὴν καταδίωξίν του, κωφὸς εἰς τοὺς κλαυθμούς, ἀκόρεστος εἰς ἀρπαγὴν του, ἐφορᾷ ἀπὸ τοῦ ἀγγελολόφου νηπίου μέχρι τοῦ σοφοῦ γέροντος, ἀπὸ τοῦ ἰλαροῦ πτωχοῦ μέχρι τοῦ εὐτυχοῦς πλουσίου. Ἐξομοιώνει πάντας διὰ τοῦ αἰμωφίτου δρεπάνου του τὸ ὄποιον, ὡς ἀπληστος θεριστής, κρατεῖ ἐν τῇ χειρὶ του. Βλέπει τὰ δένδρα καὶ ἄνθη τὰ ὄποια, ἐν καιρῷ ἔαρος, θάλλουσι καὶ χλοάζουσι καὶ εὐωδιάζουσι; Αἴφνης ἐξεγίγρεται καταιγὶς καὶ ῥίπτονται ταῦτα γυμνὰ καὶ πτωχὰ καὶ ξηρά. Οὕτως ἐμελώθησεν ὁ θεὸς ὑμῶν διὰ τῆς θεοσεσίας λύρας του. «Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ καὶ ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει» (Ψαλμ. ρβ', 15). Ὁ Ἰ. Βασίλειος λέγει· «τίς δέ σοι τὸν ὄρον τῆς ζωῆς ἔπηξε; Τίς σοι τὴν προθεσίαν τοῦ γήραος ὥρισε; Τίς οὕτως ἀξιόπιστος παρὰ σοὶ τῶν μελλόντων ἐγγυητής; Οὐχ ὄρας νήπια ἀρπαζόμενα; τοὺς ἐν ἡλικίᾳ ὑπαγομένους; Οὐκ ἔχει μίαν προθεσίαν ὁ βίος» (Περὶ Μετανοίας Λόγ. η'). Μὴ περιμένῃς νὰ ἀπέλθῃ ἀσθένεια διὰ τὴν ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν Θεόν. Δυνατὸν ἢ ἀσθένεια νὰ εἶνε ταυταῦτα ὥστε νὰ μὴ δύνασαι καὶ νὰ ὁμιλήσῃς, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ συναισθανθῆς τὰς ἁμαρτίας καὶ νὰ συντριβῇ ἡ καρδία σου ἐπ' αὐταῖς καὶ νὰ λυπηθῆς καὶ νὰ ζητήσῃς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. «Τί ἀναμένεις, λέγει ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος, πυρετοῦ σοὶ δώρου γενέσθαι τὴν μετάνοιαν, ὅτε οὐδὲ φθέγγασθαι δυνήσῃ τὰ τῆς ἐξομολογήσεως;» (Αὐτόθι).

Ἄλλως τε, κατὰ τὸ γῆρας ἢ δεινὴν ἀσθένειαν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἀληθὴς χριστιανικὴ ἀρετή, διότι αὐτὴ εἶνε ἀγὼν κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ Σατανᾶ· εἶνε νίκη κατὰ τῆς κακίας καὶ τοῦ κόσμου ὅτε καὶ στεφανοῦται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. «Νεκροὶ οὐ στεφανοῦνται, λέγει ὁ αὐτὸς Πατήρ. Οὐδεὶς δίκαιος δι' ἀδυναμίαν κακοῦ. . . Ἐὰν δι' ἡλικίαν πάσης τῆς ἁμαρτίας, τῆς ἀσθενείας ἢ χάρις· ἐπαινοῦμεν δὲ τοὺς κατὰ προαίρεσιν ἀγαθοῦς, οὐ τοὺς ὑπὸ τινος ἀνάγκης ἐξείργουμένους». Ναι' ἐνάρετος, λέγει τις ὀρθῶς, εἶνε ἐκεῖνος ὅστις ἐκ καθήκοντος κατορθώνει νὰ νικᾷ ἑαυτὸν καὶ νὰ ὑποτάσῃ τὰς κακὰς αὐτοῦ κλίσεις καὶ ἐπιθυμίας.

Ἐπὶ τούτοις ἄλλοι χριστιανοὶ, ἀναβάλλοντες τὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὸν Θεόν, μένουσιν ἀκαρποὶ, ὡς συκὴ ἢ πράττοντες ἔργα ἁμαρτίας, διότι στηρίζονται ἐπὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀπειροῦ Αὐτοῦ εὐσπλαγχνίας. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἀντίληψις περὶ μετανοίας εἶνε μαρὰ καὶ ἀντίθετος. Ἡ μετάνοια τοῦ οὕτως ἰσχυρομένου χριστιανοῦ δὲν εἶνε εὐλαβὴς καὶ ἀδολος, οὐδὲ προέρχεται ἐκ συναισθήσεως τοῦ βάρους τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐξ ἀγάπης

πρὸς τὸν Θεόν. Τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἔχει αἰτίαν καὶ σύμμαχον καὶ συνένοχον τῆς ἁμαρτίας του, «ὅρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο» (Γαλατ. β', 17). Ἡ τοιαύτη σκέψις εἶνε δολία. «Ὁ ἑλλίδι τῆς μετανοίας κακουργῶν, λέγει ὁ Ἰ. Βασίλειος, κακουργίας ἔχει τὸν τρόπον καὶ ἀπεστέρηται τῆς μετανοίας». (Περὶ Μεταν. Λόγ. Η'). Ἀπεστέρηται τῆς μετανοίας! Ἡ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή εἰς τὸν Θεόν εἶνε δῶρον τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ. Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ τὸ δῶρον τοῦτο τῆς μετανοίας εἰς χριστιανὸν ὅστις, ἐπὶ τῇ γνώσει τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ, περιπίπτει εἰς νέας ἁμαρτίας, αἵτινες ἀπομακρύνουν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ συνεχὴς ἁμαρτωλὴ ζωὴ φέρει τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν, ὡς ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ καθ' ἡμέραν πείρα διδάσκει. Ὁ Μωϋσῆς ὁ θεόπτης ἔλεγε· «καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη καὶ ἀπελάτισεν ὁ ἡγαπημένος, ἔλιπύνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη καὶ ἐγκατέλειπε τὸν ποιήσαντα αὐτὸν καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ Σωτῆρος αὐτοῦ» (Δευτ. λβ', 15). Ὡς ὁ φλεγμαίνων ὀφθαλμὸς ἥδιστα ἐν τοῖς σκιοροῖς χρώμασιν ἐνδιατριβῶν ἀποστρέφεται τὰ ἔχοντα αὐγὴν καὶ φῶς, οὕτω καὶ οἱ νοσοῦντες ἄνθρωποι καὶ λαοὶ δὲν ἀνέχονται τὸ φῶς τῆς ἀληθείας τῆς ἀληθείας, ἥτις δάκνει καὶ παροξύνει αὐτούς, ὡς λυπεῖ τὸ φάρμακον τὰ τετρομένα καὶ ἠλωμένα τοῦ σώματος μέλη. Ναί· ἡ ἁγία διδασκαλία οὐδεμίαν εἴσοδον εὐρίσκει εἰς καρδίαν διεφθαρμένην (Ἰωάν. ζ', 16, η', 31—32), οὐδὲ δύναται ψυχὴ ἐγωϊστικὴ νὰ ἐνοήσῃ τὸν Θεόν, ἐπειδὴ οἱ λόγοι καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ κατανοοῦνται διὰ τῆς ἀγάπης (Α' Ἰωάν. δ', 7, 8).

Διὰ τοῦτο καιρὸς μετανοίας εἶναι ἐκεῖνος καθ' ὃν ἀκούσας ὁ χριστιανὸς τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ συνέρχεται εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐπιστρέφει εἰς Αὐτόν. «Σήμερον, ἔὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὴν καρδίαν ὑμῶν» (Ἐβρ. γ', 7). «Νῦν καιρὸς εὐπροσδεκτος, νῦν ἡμέρα σωτηρίας» (Β' Κορινθ. γ', 2).

† Ο ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΑΝΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

— Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαρτίου 1939

Πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν Λαόν.

Ὁ πρό τινων ἐτῶν γενόμενος ἐν Παλαιστίνῃ σεισμὸς διέσεισε τὸν Πανίερον ναὸν τῆς Ἀναστάσεως τὸν περικλείοντα τὸν Γολγοθᾶν, τὸν Πανάγιον Τάφον τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἠῦρυνε τὰ ἐξ ἄλλων αἰτίων ὑπάρχοντα ρήγματα καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐτοιμόρροπον. Ἐντεῦθεν βαθεῖα εἶναι ἡ συνέχουσα βλῶν τὸν χριστιανικὸν κόσμον συγκλίνουσι, διότι ὅπως ἐξαιρετικὴ καὶ ἀνεκτίμητος εἶναι ἡ ἀξία τοῦ μοναδικοῦ τούτου μνημείου τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Ζωηροτέρα ἔτι εἶναι ἡ συνέχουσα τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν γένος συγκλίνουσι ἐνεκα τῶν ἰδιαιτέρων αὐτοῦ πρὸς τὸ ἱερόν τουτο μνημεῖον ἱστορικῶν δεσμῶν. Διότι ἐκ τῆς Ἀναστάσεως, ἰδρῶ-

θεῖς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ ἐπανειλημμένως διὰ τῶν αἰῶνων καταστραφεῖς, ἀνφοδεμῆτοι ἐκάστατε ὑπὸ τῶν αἰμυνηστων αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, διετέλεσε δὲ πάντοτε ὑπὸ τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ναοῦ ὑφισταμένης καὶ καρποφόρας δρώσης Ἑλληνικῆς Ἀγιοταφτικῆς Ἀδελφότητος.

Ὅταν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν Ἑλλάδος, ἐγεννήθη ζήτημα ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἐκ πυρκαϊᾶς καταστραφέντος ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, τοσοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων καὶ τοσαύτη ἡ εὐλάβεια αὐτῶν πρὸς τὸ Ἅγιον τοῦτο Προσκύνημα, ὥστε πρὸς ἐξοικονόμωσιν τῶν δαπανῶν τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ, οἱ μὲν εὐποροὶ ἐπόλων καὶ αὐτὰ τὰ κοσμήματα αὐτῶν, οἱ δὲ ἀπορώτεροι καὶ τὰ οἰκιακὰ αὐτῶν σκευὴ ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου.

Καὶ παρὰ τὰς ποικίλας ἀντιδράσεις ἢ ὅλην οἰκοδομὴν συνεπληρώθη τῇ 12ῃ Σεπτεμβρίου 1810 ἐπὶ τῇ δάσει σχεδίου τοῦ Λεσβίου ἀρχιτέκτονος Κορνηνοῦ, ἐπιγραφῆ δ' ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου ἑλληνικῆν χαρακτηρισίζουσα τὴν οἰκοδομὴν ὡς «κτίσμα καὶ ἀφιέρωμα τῶν ἐν Χριστῷ Ρωμαίων (Ἑλλήνων)» ἀπέδειξεν ἔτι ἄπαξ τὴν ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἑλληνικὴν κυριότητα, ἐκπληκτος δ' ὁ τότε ἐν Ἱεροσολύμοις Ρῶσσος πρόξενος διὰ τὰς πλουσίας εἰσφοράς τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ταχύτητα τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἐχαρακτήρισε τὸν ἄθλον ἐκεῖνον ὡς «θαῦμα τῆς πίστεως τῶν Ἑλλήνων».

Ὅταν δὲ πάλιν, μετὰ τὸν σεισμὸν τοῦ 1834, πάρεστη ἀνάγκη ἀνοικοδομήσεως τοῦ Μεγάλου Θόλου τοῦ ναοῦ ἀνεγνωρίσθησαν τὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀγιοταφτικῆς Ἀδελφότητος καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν (1869) αἱ κλεῖδες τοῦ ναοῦ παρεδόθησαν εἰς τὸν Ἑλληνα Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Κύριλλον τὸν Β' καὶ οὕτω δριστηκῶς ἔκτοτε καθωρίσθη τὸ καθεστῶς τὸ ἐποιοῦν εὔρην ἡ Μεγάλη Βρετανία ὅτε μετὰ τὸν τελευταῖον μέγαν πόλεμον ἀνέλαβεν ἐντολὴν ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης

Καὶ τὸ καθεστῶς τοῦτο σεβομένη ἔκτοτε ἡ ἐντολοδόχος μεγάλη δύναμις ἐπέτρεψε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κατὰ τὸν πρὸ ἐνεαετίας συμβάντα σεισμὸν ἐλαβέντος θόλου τοῦ ναοῦ δαπάνῃ μόνον τῶν Ἑλλήνων.

Ἡδὴ, μετὰ τὸν νέον σεισμὸν καὶ τὰ ἐπελθόντα μέγала ρήγματα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐπείγει ἡ γενικὴ ἐπισκευὴ αὐτοῦ καὶ καλεῖται καὶ πάλιν τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Γένος, ἵνα γενναίως προσφέρῃ ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς ἐπισκευῆς.

Αἱ δαπάναι αὐταὶ πρέπει ἐπωσδήποτε νὰ γίνωσι διὰ χρημάτων ἑλληνικῶν.

Ὅθεν θερμῆν ποιούμεθα ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ εὐσεβεῖς Ἑλλήνας ὑπὲρ τοῦ κινδυνεύοντος νὰ καταπέσῃ τιμωτάτου μνημείου εὐσεβείας ἡμῶν, εἰμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι πάντες μετὰ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ζήλου θὰ σπεύσῃτε νὰ προσφέρητε πλοσίον τὸν ἔρανον ὑμῶν ὑπὲρ τοῦ μεγάλου καὶ

ἱεροῦ τούτου σκοποῦ. Ἀναλογιζόμενοι δὲ ὅτι τὰ προσφερόμενα χρήματα θὰ διατεθῶσι διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ περικλειόντος τὰ ἱερὰ προσκυνήματα τῆς Σταυρώσεως τῆς Ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Θεμελιωτοῦ τῆς Πίστεως ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πλούσιοι καὶ πένητες ἅς σπεύσωμεν ἕκαστος κατὰ δύναμιν νὰ ἐνισχύσωμεν τὸ μέγα καὶ ἅγιον τοῦτο ἔργον. Καὶ οὕτω, ἔτι ἅπαρ θὰ πραγματοποιηθῇ τὸ μέγα «θαῦμα τῆς πίστεως τῶν Ἑλλήνων», θαῦμα πηγάζον ἀπὸ τὴν εὐσέθειαν καὶ τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐμπνέει ὁ Ὑψιστος εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ
(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν)

ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΝΔΡΩ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ

[4]

Ἐπιπέττα εἶναι τὰ χαρίσματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιπέττα εἶναι τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐπιπέττα εἶναι αἱ μεγάλαι ἀρεταί καὶ ἐπιπέττα εἶναι τὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα. (Κεφ. ρε').

Περὶ τοῦ μὴ θάπτειν τοὺς ἀποθαμμένους μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὐδὲ νὰ μεταφέρουν ἀπὸ τὸν τάφον σῶμα ἀνθρώπου ἢ καμμίαν ὕλην. (Κεφ. ρστ').

Ἐπιπέττα εἶναι τὰς ἐκκλησίας συμπόσια δὲν γίνονται οὐδὲ καπηλεῖα εἰς τοὺς ἱεροὺς περιβόλους. (Κεφ. ρζ').

Ἐπιπέττα νὰ μὴ βάλλουν ζῶον μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ μένη οὐδὲ νὰ τρώγουν μέσα, εἰ μὴ ἔξ ἀνάγκης. (Κεφ. ρη').

Περὶ τοῦ πῶς βαπτίζειν δεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ παιδίον (Κεφ. ρθ').

Περὶ ἱερέων ὁποῦ βαπτίζουν εἰς τρεῖς Πατέρας, εἰς τρεῖς Υἱούς, καὶ εἰς τρεῖς Παρακλήτους καὶ περὶ τῶν μὴ βαπτιζόντων εἰς τρεῖς καταδύσεις. (Κεφ. ρι').

Ἐπιπέττα τὸ παιδίον, ὅταν τὸ βάλλουν εἰς τὴν κολυμβήθραν, νὰ βλέπη καὶ κατ' ἀνατολάς. (Κεφ. ρια').

Περὶ τοῦ τί δηλοῖ τὸ στρέψιμον ὁποῦ γυρίζουν τὸ παιδίον δυτικὰ καὶ τί τὸ γύρισμα καὶ τί τὸ χοῖσμα ὁποῦ τὸ χοῖν. (Κεφ. ριγ').

Διατὶ βαπτίζομεθα εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τί δηλοῦν τὰ σταυρώματα καὶ ἡ κουρά καὶ τὰ νέα φορέματα ὁποῦ «φορένει». (Κεφ. ριδ' καὶ ριε')

Περὶ τῶν βαπτιζομένων ὅτι νὰ χρίονται τὸ Ἅγιον Μῦρον καὶ ἡ κολυμβήθρα τί εἰκονίζει καὶ πότε νὰ βαπτίζεται τὸ παιδίον. (Κεφ. ριστ').

Περὶ νηπίων, ἐὰν εἶναι ἀμφιβολία εἰς αὐτά, ὅτι ἐβαπτίσθησαν ἢ οὐχί. (Κεφ. ριζ').

Περὶ παιδίου, ἐὰν εὐρίσκειται εἰς τέλος νὰ ἀποθάνη καὶ ὁ ἱερεὺς βαπτίσῃ αὐτό, καὶ δὲν προφθάσῃ νὰ εἴπῃ τοὺς ἀφορκισμοὺς καὶ τὰς εὐχὰς (Κεφ. ριη').

Περὶ ἱερέων ὁποῦ βαπτίζουν «παιδιά» τῶν Ἀγαθῶν, ἢ τοὺς κάμνουν ἀναδόχους, ἢ λάβωσι θυσίαν αἱρετικῶν. Καὶ περὶ ἀνιέρων ἱερέων ὁποῦ βαπτίζουν παιδιά (Κεφ. ριθ').

1. Ἐν τῷ κειμένῳ ἐσφαλμένη ἢ ἐπιγραφὴ τοῦ ρστ'.

Ἐπιπέττα ἔξ ἀνάγκης βαπτίζει καὶ ὁ κοσμικός καὶ περὶ τῶν παιδίων τῶν χριστιανῶν ὁποῦ ἀποθάνουν ἀβάπτιστα, ποῦ παγένουν. (Κεφ. ρκ').

Ἐπιπέττα διπλοῦς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι οἱ οὐρανοὶ εἶναι κλεισμένοι ἐκείνου ὁποῦ δὲν βαπτισθῇ. (Κεφ. ρκα'), καθὼς καὶ περὶ ἱερέως ἂν εἶναι καὶ βαπτίζει τὸ παιδίον αὐτοῦ ὡσὰν ἱερεὺς καὶ ἐὰν εὐλογῇ τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. (Κεφ. ρκα' δίς).

Περὶ ἱερέως ὅτι ἀφοῦ νὰ φάγῃ, δὲν βαπτίζει, μήτε τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν (Κεφ. ρκβ').

Περὶ ἱερέως ὅτι νὰ μὴ βαπτίξῃ μέσα εἰς ὀσπίτιον καὶ περὶ παιδίου, ἐὰν ἀποθάνῃ ἀβάπτιστον ἀπὸ ἀμελείας τοῦ ἱερέως, ἢ τῶν γονέων αὐτοῦ. (Κεφ. ρκγ').

Περὶ τοῦ ὁποῖα ἁμαρτήματα συγχωροῦνται μετὰ θάνατον διὰ τῶν λειτουργιῶν, καὶ τῶν εὐχῶν, καὶ τὴν ἔλεημοσύνην ὁποῦ γίνονται διὰ τοὺς ἀποθαμμένους (Κεφ. ρκδ').

Ἐπιπέττα οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀποθαμμένους εἶναι ὠφέλεια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν αἱ θεῖαι λειτουργίαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ζωντανούς. (Κεφ. ρκε').

Περὶ τῶν διδομένων λειτουργιῶν τῶν ἱερέων διὰ σαραντάρια, ζωντανῶν καὶ ἀποθαμμένων. (Κεφ. ρκστ').

Περὶ τοῦ τί εἶναι αἱ μερίδες ἐὰν εἶναι εὐλογον νὰ προσφέρωνται διὰ γυναῖκας ὁποῦ ἔχουν ἄνδρας αἱρετικούς ἢ ἄσεβεῖς. (Κεφ. ρκζ').

Διὰ ποίαν αἰτίαν μετὰ θάνατον τοῦ ἀνθρώπου κάμνουν εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας μνημόσυνα, καὶ τὰς ἑννέα, καὶ εἰς τὰς σαράντα, καὶ πότε ἐμποδίζονται νὰ μὴ δὲν γίνονται. (Κεφ. ρκη').

Περὶ τῶν ψυχῶν τῶν δικαίων καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν, ποῦ εὐρίσκονται τὴν σήμερον. (Κεφ. ρκθ').

Περὶ ἱερέως ὁποῦ νὰ λειτουργῇ, καὶ νὰ χυθοῦν τὰ ἅγια, ἢ τοῦ πέση ὁ ἀστήρ, (Κεφ. ρλ').

Περὶ Τιμίων Δώρων, ἐὰν ἀφανισθοῦν καὶ ὅτι ὁ ἱερεὺς νὰ ἔχη χωνευτήριον εἰς τὸ Βῆμα καὶ λαϊκοὶ εἰς αὐτὸ νὰ μὴ δὲν ἐσεβαίνουν. (Κεφ. ρλα').

Περὶ τοῦ ἀντιδώρου διατὶ τὸ λαμβάνουν οἱ χριστιανοί, καὶ ὅταν εὐρίσκονται μετὰ τῶν γυναικῶν νὰ μὴ δὲν τὸ λαμβάνουν, οὐδὲ τολμοῦσι εἰκόνας νὰ ἀσπάζονται καὶ περὶ ἐκείνων ὁποῦ δὲν κωφεροῦν νὰ τελειωθῇ ἡ Ἀκολουθία. (Κεφ. ρלב').

Περὶ τοῦ ἔχοντος ἔχθραν, νὰ μὴ δεχθῆς τὰς προσφορὰς του οὔτε νὰ τὸν μεταλάβῃς καὶ ἐὰν τις ἀποθάνῃ χωρὶς συγχωρήσεως. (Κεφ. ρλγ').

Περὶ τοῦ θέλοντος μεταλαβεῖν, ὅτι νὰ μὴ δὲν εὐρεθῇ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἢ καὶ ἂν τύχῃ καὶ ὄνειρασθῇ καὶ, ἀφοῦ μεταλάβῃ, ἐὰν ξεράσῃ καὶ ποίας ἡμέρας νὰ φυλάττεται ἀπὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ (Κεφ. ρλδ').

Περὶ γυναικῶν μεμνηστευμένων, καὶ περὶ μνηστείας, ὅτι ἡ μνηστεία εἶναι μνήμη καὶ ἐπαγγελία τῶν μελλόντων γάμων. (Κεφ. ρλε').

Περὶ μνηστείας, ὅτι νὰ εἶναι τὸ ἀρσενικὸν χρόνων δέκα τεσσάρων καὶ τὸ θηλυκὸν χρόνων δώδεκα. (Κεφ. ρλστ').

Περὶ νέου ὁποῦ νὰ ἀρραβωνιασθῇ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, ἂν δύναται ὁ ἀδελφός του νὰ λάβῃ αὐτήν. (Κεφ. ρλζ').

Ἐπιπέττα μία νέα ἔλαβεν εὐχὴν μετὰ τινος Ἰωάννου

καὶ ἐξήγησε νὰ χωρισθῇ ὅτι ἦταν ἄνηθος. (Κεφ. ρλγ').

Περὶ τοῦ θέλοντος ἱερωθῆναι, καὶ ἀποθάνῃ ἢ ἀρ-
ραβωνιαστικῆ του, καὶ ἦτον παράνομος. (Κεφ. ρλδ').

Περὶ ἀρραβώνων μνηστείας ὅπου νὰ δοθοῦν, καὶ
νὰ μετανοήσῃ τὸ ἓνα μέρος, καὶ ἐὰν ἀποθάνῃ τινὰς
ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀρραβωνιασμένους, ἢ γένη καλόγη
ρος, καὶ περὶ φιλήματος (Κεφ. ρμ').

(Συνεχίζεται)

ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜ. Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Ἐπὲρ τῶν προβάτων»

Κατὰ τὴν παρελθούσαν Τρίτην ἐν μέσῳ βαθιυτά-
της συγκινήσεως καὶ μετὰ λύπης εἰλικρινοῦς ἀνε-
γνώσθη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ ἀπὸ τοῦ
θρόνου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος διὰ σοβα-
ροῦς λόγους ὑγείας ὑποβληθεῖσα παραίτησις τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου αὐτῆς κ. Ἱεροθέου. Ἐπὶ δεκα-
πενταετίαν ὀλόκληρον ποιμένας μετ' ἐξαιρετικοῦ
ζήλου καὶ ἀκαταπονήτου δραστηριότητος τὴν λαοῦ
σαν αὐτῷ ἐπαρχίαν, καὶ πληγεὶς ὑπὸ ἀσθενείας
ἐπαχθοῦς, χάριν τοῦ συμφέροντος τῶν ὑπὲρ ὧν ἀεὶ
ἐμόχθησεν προβάτων αὐτοῦ, ἵνα μὴ ταῦτα στερω-
ταὶ ποιμαντορικῶν φροντίδων, ἅς ὑπὸ τῆς νόσου
κωλύμενος δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιδαμιλεύῃ,
προέβη εἰς προᾶξιν, ἀποτελοῦσαν τραγωδίαν ἐπιβε-
βαίωσιν τῆς ὄλης σιοργικῆς αὐτοῦ ποιμαντορίας.
Ἡ Ἐκκλησία ἀποβλέπουσα εἰς τὰς μεγάλας τοῦ
ἀποχωροῦντος ἀρετὰς καὶ ἱκανότητας μετὰ δυσκο-
λίας ἔστρεψε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν πρόορον τοιοῦτου
ἱεράρχου ἀποχώρησιν, ἐκτιμῶσα δὲ τὰς μετ' ἀληθοῦς
αὐταπαρηγήσεως προσενηχθείσας ὑπηρεσίας αὐτοῦ
ἐξέφρασεν αὐτῷ τὴν πλήρη αὐτῆς εὐαρέσκειαν ἐχθ-
μένην, ὅπως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν προβάτων, πρὸς ὃν
οἱ καλῶς διακονήσαντες πολλὴν ἔχουσι τὴν παρη-
σίαν, δώῃ αὐτῷ καὶ πάλιν, τὴν ἡν ὑπὲρ αὐτῶν μετ'
αὐτοθυσίας ἐργαζόμενος ἀπώλεσεν ὑγείαν, ἀπονεύμη
δ' αὐτῷ ἐν «ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ» τὸν ἀποκείμενον πᾶσι
τοῖς καλῶ; ἀγωνισαμένοις δικαιοσύνης στέφανον.

Καιρὸς ἀναλήψεως;

Εἶναι γνωστὴ ἡ τοῦτ' αὐτὸ βανδαλικὴ συμπερι-
φορὰ τῶν ἀθέων ἐκπροσώπων τοῦ μπολσεβικισμοῦ
ἐναντι τῶν θανμασίων ἔργων τέχνης τοῦ μεσαιῶνος,
τὰ ὅποια ἄνευ διακρίσεως παρέδιδον εἰς τὴν ἐξα-
φάνισιν καὶ τὴν καταστροφὴν. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ
γύφλωσις ἤρχισε παρεχομένη καὶ ὅτι ὀλίγον κατ'
ὀλίγον ἢ καλλιτεχνικὴ ἀξία τῶν ὑπερόχων προδόντων
τῆς Τέχνης τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀναγνωρίζεται καὶ
ὑπ' αὐτῶν τῶν μέχρι τῆς χθὲς καταστροφέων των.
Οὕτω εἰς τὸ φύλλον τῆς Β Φεβρουαρίου ε. ε. τῆς
«Komsomolskaja Pravda» δημοσιεύονται τὰ ἀκό-
λουθα: «τὸ νὰ ἀρνηθῶν τις τὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν
τῶν μεγάλων σχολῶν τοῦ μεσαιῶνος, ὡς π. χ. τοῦ
Οὐσιάκωφ καὶ τοῦ Ρούμπλιωφ εἶναι λυπηρὸν καὶ
ἀντιμαρξιστικόν. Δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν πίστιν εἰς
τὴν θεωρίαν, καθ' ἣν αἱ σχολαὶ αὗται τῆς Τέχνης
εἶναι ἐκδήλωσις τῆς καλλιτεχνικῆς καταπτώσεως

κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Φεουδαλισμοῦ, διότι τοιαῦτα
θεωροῦνται εἶναι προϊόν κοινωνιολογίας κατεδε-
δικασμένης ὑπὸ τοῦ κόμματος καὶ τῆς σοβιετι-
κῆς κυβερνήσεως»(!).

Καὶ ὅμως πόσοι τοιοῦτοι θησαυροὶ δὲν κατεστρά-
φησαν, πόσοι ἄγρια εἰκότες δὲν παρεδόθησαν εἰς τὸ
πῖρ καὶ πόσοι δὲν ὑπέστησαν φρικτότατα μαρτύρια,
διότι ἠθέλησαν νὰ τὰς ὑπερασπίουν καὶ νὰ τὰς
προφυλάξουν ἀπὸ τοὺς καταστροφεῖς! Καὶ ἰδοὺ σῆ-
μερον μετὰ εἴκοσι μόνον ἔτη ἀρχίζει ἡ ἀνάτησις ἐπὶ
τοῦ σημείου τούτου. Αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι δὲν
δύναται ἢ νὰ ἐχρηθῶσιν, χάριν τῆς εὐημερίας τοῦ
εἰσεβοῦς ρωσικοῦ λαοῦ, γενικὴν τὴν ἀνάτησιν.

Καὶ οἱ ἐπιστήμονες!

Ἐδνυχῶς, ἐὰν συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰ ὑπὸ τοῦ
«Ἀθέου» τῆς Μόσχας διατυπούμενα παράπονα, ἢ
γενικὴ αὕτη ἀνάτησις φαίνεται, ὅτι εἶναι γενικὴ,
ἀφοῦ καὶ μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων, παρ' ὅλας τὰς
ἐξασκουμένας πιέσεις, ὑπάρχουσιν οἱ πιστοί. Εἰς τὸ
ὑπ' ἀριθ. 4 φύλλον του σημειώνει ὁ «Ἄθεος».

«Οἱ ἐπιστήμονες τῶν Σοβιὲτ δὲν δύναται νὰ
ἔχουσιν ἐλευθερίαν συνειδητέσεως ἐπὶ τοῦ πεδίου
τούτου (δηλ. τοῦ θρησκευτικοῦ). Τὸ κόμμα γνωρί-
ζει ὅτι μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων ὑπάρχουσι πιστοί...
Σημειωτέον ὡσαύτως ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ ἐπιστήμο-
νες περιορίζονται εἰς τὴν ἔρευναν ἐνὸς περιορισμέ-
νου πεδίου τῆς γνώσεως καὶ ἀγνοοῦσι σχεδὸν παντε-
λῶς τὴν μαρξιστικὴν διδασκαλίαν. Ἐνεκεν τούτου
ἐπιζητᾷ παρ' αὐτοῖς ἡ πίστις. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι
μὲν καταληπτόν διὰ τὰς ἀστικὰς χῶρας, ἀλλὰ εἰς
τὴν Ρωσίαν οἱ ἐπιστήμονες ὀφείλου νὰ μελετῶσι
τὸν μαρξισμόν καὶ δὲν δικαιούνται νὰ ἀγνοῶσιν, ὅτι
ὁ Λένιν καὶ ὁ Στάλιν καταδικάζουσι τὴν θρησκείαν
ὡς ἐχθρὰν τοῦ κομμουνισμοῦ... οἱ ἐπιστήμονες ἐν
Ρωσίᾳ ὀφείλου νὰ εἶναι στρατευόμενοι (Σ. Σ.
ἢ ὑπογράμμισις ὑπάρχει εἰς τὸ κείμενον) ἄθεοι».

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν οἱ ἐπιστήμονες ἐν Ρωσίᾳ, παρ'
ὅλας τὰς καταβαλλομένας προσπαθείας, οὔτε στρα-
τευόμενοι ἄθεοι εἶναι οὔτε μελετῶσι τὸν μαρξισμόν,
ἀγνοοῦντες δὲ «ὅτι ὁ Λένιν καὶ ὁ Στάλιν καταδικά-
ζουσι τὴν θρησκείαν ὡς ἐχθρὰν τοῦ κομμουνισμοῦ»
ἐξακολουθοῦσι νὰ εἶναι πιστοί. Διὰ τοῦτο ἐγκαινιά-
ζεται νέα μέθοδος: τοῦ λοιποῦ οἱ ἐπιστήμονες τῶν
Σοβιὲτ «δὲν δύναται νὰ ἔχουσιν ἐλευθερίαν συνει-
δήσεως». Τὸ μόνον λυπηρὸν ἐν προκειμένῳ εἶναι,
ὅτι ὑπάρχουσι ἀκόμη ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι φρονοῦ-
σιν ὅτι εἶναι δυνατὸν διὰ τοιοῦτων μεθόδων νὰ ἐξα-
λείψωσι τὸ μνημόσυνον τοῦ Κυρίου ἀπὸ προσώπου
τῆς γῆς!...

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν διαφεύσασαν ἐβδομάδα οἰκουροῦντος εἰσέτι
τοῦ Μακ. Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιεπισκόπου Ἀ-
θηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος προέστη τῶν συνεδριῶν αὐτῆς
ὁ πρῶτος τῆ τάξεϊ κατὰ τὰ πρεσβεία τῆς ἀρχιερωσύνης
Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Ἀμβρόσιος.

—Διὰ τηλεγραφήματος τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Πατριαρχι-
κοῦ θρόνου τῆς Ρουμανίας ἀνηγγέλη τῇ παρελθούσῃ
Πέμπτῃ ἡ θλιβερὰ εἰδησις περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Μακ.

Πατριάρχου της Ὁρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας Κυροῦ Μύρωνος. Ἡ Σύνοδος λαβούσα γνῶσιν τοῦ τηλεγραφήματος ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν βαθυτάτην αὐτῆς θλίψιν πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρουμανίας, τελέσῃ δὲ ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

— Ἀμα τῷ πέρατι τῆς συνεδρίας ἡ Ἱ. Σύνοδος κατέλυθη ἐν σώματι εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου προεξάρχοντος τοῦ Σ. Προεδρεύοντος αὐτῆς ἐτέλεσε ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μεταστάντος Πατριάρχου.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς Ἱ. Συνόδου υπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Ἱεροθέου ἡ ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ διὰ σοβαροῦς λόγους ὑγείας παραίτησις Ἡ Ἱ. Σύνοδος μετὰ δυσκολίας ἀποδεχθεῖσα ταύτην καὶ μόνον ἀφοῦ ἤκουσεν, ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπ. Ἀργολίδος εἶναι ἀμετάπειστος, ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐκφρασθῇ αὐτῷ ἡ πλήρης τῆς Ἐκκλησίας εὐαρέσκεια διὰ τὰς ἀθουρῶνας καὶ πιστῶς πρὸς αὐτὴν προσενηχθεῖσας ὑπηρεσίας τοῦ σεμνοῦ Ἱερέα.

— Κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ διὰ Β. Διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 2 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. καὶ δημοσιευθέντος τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 33 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διωρίσθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Ἱεροδιάκονος κ. Ἱερώνυμος Κοτσώνης, Πτυχιούχος Θεολογίας.

— Εἰς τὸν Σεβ. Μητ. Ἰωαννίνων ἐχορηγήθη ἀδεία ἐλεύσεως εἰς τὰς Ἀθήνας, ἵνα μετὰ τὴν τῆς συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, τοῦ ὁποίου τυγχάνει Πρόεδρος.

— Εἰς τὸν Σ. Μητροπολίτην Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἀνδρέαν, προσκληθέντα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητ. Ἀγρίας κ. Σπυριδανῶν, παρεσχέθη ἀδεία μεταβάσεως εἰς Ἄρταν, ἵνα μετὰ τὴν αὐτοῦ τοπικῆς πανηγύρεως τῆς ἁγ. Θεοδώρας, εἰς ἣν ὁ Σεβ. Μητ. Παροναζίας καὶ Θήρας κ. Χερουβείμ, μὴ χρησιμοποιῶν τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ συνοδικὴν ἀδειαν, λόγῳ ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας του, δὲν θὰ μεταβῇ.

— Μετὰ πάσης σεμνότητος ἐτελέσθη τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῷ Μνημόσυνον ὑπὸ τῆς Βαρθακαίου Σχολῆς ὑπὲρ τοῦ ἱδρυτοῦ ταύτης καὶ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Γένους ἀοιδίμου Ἰωάννου Βαρθάκη. Ἐχοροστάτησε κατ' αὐτὸ ἐξ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου, ἐψάλλον δ' ἄριστα ἡ χορωδία τῆς Σχολῆς. Τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον ἐξεφώνησε μαθητὴς τῆς Σχολῆς, ἐξάρας τὴν φιλοπατριαν καὶ τὰς μεγαλὰς πρὸς τὸ Γένος ὑπηρεσίας τοῦ Ἰωάννου Βαρθάκη.

— Ἡ ἐν Πειραιεὶ Φιλικὴ Ἐταιρεία τῶν Νέων, ὀργάνωσις δρωσα ἀπὸ ἐτῶν ἐποφελέστατα, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων νέων καὶ νεανίδων, ἐώρτασε τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν παρομοίας ἀποστολῆς Ὀργανώσεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους πρωτοβουλία τῆς Ἐταιρείας, καθιερωθεῖσαν ἐορτὴν τῶν ἐργαζομένων παιδίων. Τὴν θεῖαν Λειτουργίαν ἐτέλεσεν ἐν τῷ ἐν Πειραιεὶ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐξ ὀνόματος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου, ὅστις καὶ ὠμίλησε καταλλήλως πρὸς τὰς χιλιάδας τῶν ἐργαζομένων παιδίων, ἅτινα εἶχον κατακλύσει τὴν πρὸ τοῦ ναοῦ μεγάλην πλατείαν, παρακολουθοῦντα τῇ βοηθείᾳ μεγαφώνου τὴν θ. λατρείαν. Ἐπικαίρους λόγους ἀπήνθουν πρὸς τοὺς ἐργατοποίτους ὁ κ. Δήμαρχος Πειραιῶς, ἐξέφρασε δὲ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς ἐργαζομένης νεολαίας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας κ. Γ. Πειρουνάκης καθηγητὴς τῶν θερησκευτικῶν.

— Ἐν τῷ προαίλιῳ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων καὶ ἐγκαταστάσεων τῆς Ἐταιρείας Λιπασμάτων, ἐν Πειραιεὶ, ἐτελέσθησαν χθές, παρουσία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Χριστοφόρου, τοῦ Ἐξοχωτάτου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν, ἑτέρων ἐπισήμων καὶ πολλῶν ἐκλεκτῶν μελῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ

ἐμπορικοῦ κοσμοῦ τῶν δύο πόλεων, τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἱδρυθέντος Γεωπονικοῦ Χημικοῦ Ἰνστιτούτου ὑπὸ τὸν τίτλον «Νικόλαος Κανελλόπουλος», καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς στηθείσης προτομῆς τοῦ ἀειμνήστου Ν. Κανελλόπουλου ἱδρυτοῦ τῆς ἐν λόγῳ Ἐταιρείας. Τὸ θερησκευτικὸν μέρος τῆς τελετῆς ἐτέλεσεν ἐξ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου.

— Ἐπεσκέψατο καὶ διεβίβασε τὰς εὐχὰς τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου πρὸς τε τὸν ζωγράφον κ. Ε. Λούκαν ἐκθέσαντα ἔργα καλλιτεχνικὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθασοῦ» καὶ τοὺς ἐν τῇ αἰθούσῃ «Στρατηγοπούλου» ἐκθένας παρόμοια ἔργα ζωγράφου τῆς «Συντροφικῆς τῶν καλλιτεχνῶν».

— Ὁ Σεβ. Μητροπ. Μαντινείας ἐτέλεσεν εἰς τὸν ἐν Τριπόλει ἰ. ναὸν τῶν Παμμ. Ταξιαρχῶν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ ναοῦ, ὀμιλήσας καταλλήλως πρὸς τὸ πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα. Ὁμοίως εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Βασιλείου, προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς Φιλαμονικῆς Ἐταιρείας, ἐτέλεσε μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Τριπόλεως Γ. Σπετσεροπούλου. Εἰς τὴν ἰ. μονὴν Ἐπάνω Χρέπας ὁ Σ. ἐγκατέστησε καὶ συντηρεῖ σχολεῖον ὄρφανῶν. Κατὰ τὰς Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς κηρύττουσι τὸν θεῖον λόγον οἱ αἰδεσ. ἐφημέριοι Τριπόλεως Π. Κουτσουράκης ἐν τῷ ἔνορ. ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ Ἀνδρ. Παναγιωτόπουλος ἐν τῷ τῆς Μεταμορφώσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Πρὸς τε τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν οἰκονόμειαν τοῦ μεταστάντος ἀειμνήστου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κυροῦ Νικολάου ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος διεβίβασε τηλεγραφικῶς τὰ θερμὰ αὐτοῦ συλλυπητήρια.

— Ὡσαύτως ἡ Α. Ε. ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἱ. Μεταξᾶς διεβίβασε τηλεγραφικῶς περὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὸ πένθος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας.

— Ὁμοίον τηλεγράφημα ἀπήνθυνε πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαιγυπτιακὸς Σύνδεσμος, διαβιβάσας τὰ συλλυπητήρια τῶν μελῶν αὐτοῦ.

— Διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθησαν ἐπίσης τὰ συλλυπητήρια τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πρὸς τὴν πενθοῦσαν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Εἰς τὸν Μακ. Πατριάρχην Ἀντιοχείας κ. Ἀλέξανδρον ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπένευμεν ἀνώτατον παρῶσημον, ὅπερ ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ ἐνεχείρησεν αὐτῷ ὁ Ἀνώτατος Ἀρμοστής τῆς Συρίας ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου.

— Ὁμοίον παρῶσημον ἀπενεμήθη ὡσαύτως εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λιβάνου κ. Ἠλίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Παρὰ τὰς γενομένας δηλώσεις ἐν Γενεύῃ καὶ ἀλλαχοῦ ὅτι τὰ Σοβιέτ δὲν καταδιώκουν πλέον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας, ἡ «Πράβδα» τῆς 12ης Νοεμβρίου π. ἔ. γράφει ὅτι θὰ ὀργανωθῇ μεγάλη ἀντιθερησκευτικὴ ἐκθεσις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Βλαδμήρου ὑπὸ τὸν ἐξῆς τίτλον: «Ἀθεϊστικῆς ἐπιστήμης ἀγὼν κατὰ τῆς θερησκείας».

— Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀθέων Γιαροσλάβσκου-Γούμπελμαν ἐπὶ τῇ 120 ἐτηρίδι τῆς γεννήσεως τοῦ Καρόλου Μάρξ γράφει εἰς ἕνα φύλλον περὶ τῶν ἐπιτυχῶν τοῦ ἀγώνος κατὰ τῆς θερησκείας εἰς τὴν σοβιετικὴν Ρωσίαν. Ἀπὸ τοὺς 30.000 ναοὺς, οἵτινες καὶ σήμερον ὑφίστανται, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μόσχας εἶναι 18. Εἰς τὴν Μόσχαν ζῶσιν 83 ἱερεῖς, ἐξ ὧν τρεῖς εἶναι κείω τῶν 40 ἐτῶν. Ἐν δὲ ἐν Ρωσίᾳ ζῶσιν 98.000 κληρικοί. Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μόσχας μέχοι τῆς 1ης Αὐγούστου 1938 ἦσαν 227.000 ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν σύλλογον τῶν στρατευομένων ἀθέων, ἐκ τῶν ὁποίων 75.000 γυναῖκες.

— Αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ τυχαίως ἀνεκάλυψον πρὸς βορρᾶν τῆς περιοχῆς Βολογὸν ἐντὸς δακτύλου κρυφθῶν ὀρθόδοξον μοναστήριον, τὸ ὅποιον ὡς αἰ κατακόμβαι τῆς ἐποχῆς τῶν διωγμῶν εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν γῆν. Φεύγοντες ἀπὸ τοὺς μπολ-

σεβίσιμους μερικοί μοναχοὶ ἐκ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σεργίου ἤλθον εἰς τὰ βόρεια δάση, ἔσκαψαν ἕνα σπήλαιον καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν μικρὰν ἐκκλησίαν καὶ κελλίαν. Οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων ἐβοήθησαν τοὺς μοναχοὺς φέροντες εἰς αὐτοὺς τροφίμα. Πληροφρονηθέντες τοῦτο οἱ μπολοσεβίτικοι ἐφυλάκισαν πολλοὺς ἐκ τῶν χωρικῶν.

ΑἲΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἀπεδέχθη τὴν λόγῳ γηρατος ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ παραίτησιν τοῦ Στετοὺς ἐπι σκοποῦ τοῦ Λονδίνου Δρος Winnington—Ingram, ὁ ὁποῖος ἐποίμανε τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ἐπὶ 38 συναπτά ἔτη. Ἀπηλλαγμένοι τῶν ἀρχιερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων προτίθεται νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀγγλικανικὰς Ἐκκλησίας τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ν. Ἀμερικῆς, τῆς Ν. Ἀφρικῆς καὶ τῶν Ἰνδιῶν, συνεχίζων τὰς ἐπισκέψεις αὐτοῦ, ἃς εἶχεν ἀρχίσει τῷ 1926.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Κατὰ πρόσφατον στατιστικὴν τῶν κατοίκων τοῦ Καναδά τὸ ἐν πέμπτον τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ἦτοι περὶ τὰ 2 ἑκατομμύρια, δὲν ἀνήκει οὔτε εἰς τὴν ἀγγλοσαξωνικὴν οὔτε εἰς λατινικὴν οὔτε εἰς τὴν ἰνδικὴν φυλὴν. Ἐξ αὐτῶν πολλοὶ ἀνήκουν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον ἢ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν.

—Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν αὐτῶν πολλῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν συνεπήχθη ἡ λεγομένη «Ἡνωμένη Ἐκκλησία», ἡ ὁποία χρησιμοποιοῦσα πάστορας τὸ πλεῖστον νέους, προσπαθεῖ νὰ ἐλαρξῆσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τὴν ἀχανῆ ἔκτασιν τῶν βορείων τμημάτων τῆς χώρας, τὴν Νέαν Γῆν, τὸ Δαβραδὸρ καὶ τὴν Ἀλάσκαν, ἐγκατεσταρμένων κατοίκων.

—Πρὸς τοῦτο ἠγόρασε δέκα πλοῖα, ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων εὐρίσκειται ἀνά εἰς ἱατρὸς καὶ εἰς ἱερεὺς. Τὰ πλοῖα ταῦτα περιερχόμενα τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τοὺς ἀπομεμονωμένους πολλακίς κατοίκους, οἱ ὅποιοι ἐνίοτε ἀπέχουσιν ἑκατοντάδας μιλίων ἀπ' ἀλλήλων.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ ἱεραποστολικὴ προσπάθεια μεταξὺ τῶν φοιτητῶν, ἡ ὁργανωθεῖσα ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις κατὰ τὸ 1938 ὑπὸ τῶν τῶν μεγαλύτερων ὁργανώσεων τῶν χριστιανικῶν νεολαίων ἐστέφη ὑπὸ ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας, διαπιστωθέντος ὅτι τὴν ἄλλοτε κηροῦσαν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν μεταξὺ τῶν φοιτητῶν διεδέχθη ζωντὴν ἐνδιαφέρον. Ἡ προσπάθεια αὕτη ὠργανώθη εἰς δεκαεῖς στρατόπεδα, εἰς τὰ ὁποῖα μετέσχον 103.441 φοιτηταί, πρὸς τοὺς ὁποῖας ὠμίλησαν ἐξήκοντα ἕξ ῥήτορες. Παρὰ τὴν ὁργανώθησιν 365 ὁμάδες μελέτης εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχον 16.090 φοιτηταί, 89.000 τοιοῦτοι μετέσχον τῶν 101 διοργανωθειῶν διαλέξεων. Πρὸς τοῦτους ἐχρησιμοποίηθη καὶ τὸ ραδιόφωνον, διὰ τοῦ ὁποῖου μετεδόθησαν 131 ὁμίλια. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν ἐκ τῶν καθηγητῶν, οἱ ὅποιοι διεβεβύωσαν, ὅτι εἶναι πρόθυμοι νὰ πράξωσι πᾶν τὸν δυνατὸν χάριν τῆς προαγωγῆς τῶν πνευματικῶν διαφορόντων τῶν μαθητῶν τῶν.

—Εἰς τὸν Μ. Πατριάρχῃ τῶν Ἀσσυρίων Μάρ Σιμόν, ὁ ὁποῖος πρὸς ἐξαιτίας περιποῦ εἶχεν ἐκδιωχθῆ ἐξ Ἰράκ καὶ εἶχε μείνει ἀνευ ἐθνικότητος παρεσχέθη προσφάτως ἡ βρετανικὴ ὑπηρεσία καὶ ἀγγλικὸν διαβατήριον. Χρησιμοποῦν τοῦτο ἀνεχώρησε τῇ 18ῃ Φεβρουαρίου κατευθυνόμενος εἰς Κύπρον, ἵνα ἐπισκεφθῇ τὴν ἐκεῖ διαμένουσαν οἰκογένειάν του, μετὰ ταῦτα προτιθέμενος νὰ μεταβῇ εἰς Ἀμερικὴν πρὸς ποιμαντορικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ποιμνίου του.

—Εὐχάριστον τόνον εἰρηνικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐθνικῆς Ἰσπανίας δίδει ὁ νέος νόμος περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς μέσης ἐκπαίδευσως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τὸν ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Σκοπὸς βασικός εἶνε ἡ ἐπαναφορὰ τῆς κλασσικῆς μορφώσεως εἰς τὰ Ἰσπανικὰ Σχολεῖα. Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν τοῦ νόμου ἐκθεσοῖν, ὁ κ. ὑπουργὸς τονίζει, ὅτι «χωρὶς τὰ μαθήματα ταῦτα οὐδεμίαν ἐθνικὴν ἀναγέννησιν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι οὐσιαστικὴ, μόνιμος καὶ γόνιμος. Ἡ ἀφύπνισις τοῦ πνεύματος εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος ἐγγυητὴς τῆς τὸν ὁμοῦ τῶν ψυχῶν, ὁ τελειότερος ὄπλισμός τῆς ἀνθρωπίνης προ-

σωπικότητος καὶ ἡ καλλιτέρα προστασία δι' ἔθνος τὸ ὁποῖον ἐννοεῖ νὰ προφυλάξῃ τὸ πνεῦμα τῆς φυλῆς του, νὰ ἐπαγεύρῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν του, καὶ νὰ ἀισθάνεται ἑαυτὸ εἰς κατάστασιν διαρκοῦς ἀνανεώσεως καὶ ἠρωϊσμοῦ... Χάρις εἰς τὸν νέον νόμον ἡ νεότης τῆς ἐθνικῆς Ἰσπανίας θὰ γνωρίσῃ βαθύτατα τὸν κλασσικὸν πολιτισμόν. Τὰ Ἑλληνικὰ—ἢ γλωσσο αὐτῆ τῶν θεῶν τιμμένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνθρώπων—θὰ καταλάβουν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς μέσης ἐκπαίδευσως θέσιν τὴν ὁποῖαν ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχον».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Μυτιλήνης

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 68 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1369/38 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων ἱερέων τῶν χηρευουσῶν θέσεων Σκοῦντας, Κάτω Τρίτους, Βαλτζικιοῦ καὶ Δρώτας. Ἐν Μυτιλήνῃ, τῇ 1ῃ Μαρτίου 1939.

† Ὁ Μυτιλήνης Ιακόβος.

Ἱ. Μητρόπολις Μηθύμνης

Κενωθειῶν τῶν ὁργανικῶν ἐφημεριακῶν θέσεων Κεραμίου καὶ Λαφιῶνος, καλοῦνται οἱ βουλόμενοι νὰ θέσωσιν ὑποψηφιότητα καὶ ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἀπαντὰ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα ὡς καὶ πιστοποιητικὸν κοινωνικῶν φρονημάτων. Ἐν Καλλονῇ τῇ 9-3-39.

† Ὁ Μηθύμνης Διονύσιος

Ἱ. Ἐπισκοπὴ Λάμπης καὶ Σφακίων

[2]

Καλοῦμεν πάντας τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα ὅπως μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου ἐν. ἔτους ὑποβάλλωσι τῇ καθ' ἡμᾶς ἱερᾷ Ἐπισκοπῇ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 68 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1369/38 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων ἱερέων εἰς τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τῆς ἐνορίας Ἀγρουσελιανῶν—Νεὺς ἅγιου Βασιλείου—Παλιολοῦτῶν τῆς ἐπαρχίας ἁγίου Βασιλείου. Ἐν Σπῆλι ἁγίου Βασιλείου τῇ 26 Φεβρουαρίου 1939. † Ὁ Λάμπης καὶ Σφακίων Βῆμένιος.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

[2]

Πρὸς τὸν Ἱερέα Γεώργιον Παπαδάκην ἀγνώστου διαμονῆς

Προσκαλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Πανοσιολογιστάτου Ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου Ζαχοπούλου καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῇ 15ῃ Μαρτίου ἐ. ἔ., ἡμέρᾳ Τετάρτῃ καὶ ὥρᾳ 11 π. μ., ἵνα ἀπολογηθῆς διὰ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν κατὰ σοῦ κατηγορίαν ἐπὶ ἀπάτῃ καὶ νοσησιμῶ ἄλλοτριῶν χρημάτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1939

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ ἀνταλλάσσοντες Περιοδικά, Βιβλία καὶ παντὸς εἶδους ἐντοπα, ν' ἀποστέλλωσι τούτα εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὴν κάτωθι διεύθυνσιν (Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὁδὸς Φιλοθέης ἀριθ. 19, Ἀθήνας).

ΕΠΙΣΗΣ τὰ παντὸς εἶδους ἐμβάσματα, συνδρομαὶ κλπ. ὑπὲρ τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία», δέον ν' ἀποστέλλωται διὰ ταχ. ἐπιταγῆς εἰς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ Δελτίου κ. **Κωνσ. Γ. Μπόνην**, Γραφεῖα Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ὁδὸς Φιλοθέης ἀριθ. 19, Ἀθήνας.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Λεοννάτου 4.—Τηλ. 54-229